

Eğitim Fakültesi

Eğitim Fakültesi Nedir? Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Sistemi

Eğitim fakülteleri nasıl çalışır, öğretmen nasıl yetişir? 1982'den Millî Eğitim Akademisi'ne tarihçe, program yapısı, 2025 değişiklikleri ve dünyayla karşılaştırma.

Eğitim Fakültesi

Eğitim Fakültesi Nedir? Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Sistemi

bote.web.tr

BELGE BİLGİLERİ

Belge kodu	BT-016
Yazı no	16
Sürüm	1.0
Sürüm tarihi	28 Eylül 2026
İçerik izi	DA80 29C6 C89D
Yayımlayan	bote.web.tr

GÜNCELLEK KONTROLÜ

Bu belgeyi kullanmadan veya paylaşmadan önce güncelliğinden emin olunuz. QR kodu okutun ya da adrese girin: elinizdeki sürümün güncel olup olmadığını ve sonradan düzeltilen bir hata bulunup bulunmadığını gösterir.

bote.web.tr/d/bt-016/1-0

Hatalar düzeltildikçe yeni sürüm yayımlanır; bütün değişiklikler sitede sürüm geçmişiinde listelenir.

Bu belge tamamen ücretsizdir. Size satmaya çalışanlara itibar etmeyiniz.

Güncelliği kontrol et

İÇİNDEKİLER

1. Eğitim fakültesi nedir?	7. Bu konuda ayrıntılı rehberler
2. Kısa bir tarihçe	8. Aday öğrenciler için öneriler
3. Programlar nasıl yapılandırılmış?	9. Sonuç
4. 2024 sonrası: öğretmenliğe giden yeni yol	10. Özet
5. Tartışma: Eğitim fakülteleri hâlâ gerekli mi?	11. Sık sorulan sorular
6. Dünyadaki tablo: öğretmen açığı ve mesleğin cazibesi	12. Kaynaklar
	13. Atıf

Öğretmen olmak isteyen birinin aklına gelen ilk adres genellikle eğitim fakültesidir. Peki eğitim fakülteleri nasıl bir yapıya sahip, bugünkü hâline nasıl geldi ve 2024'ten itibaren değişen öğretmen atama sisteminde nerede duruyor? Bu yazıda Türkiye'deki öğretmen yetiştirme sistemini tarihçesiyle, güncel değişiklikleriyle ve dünyadaki örneklerle birlikte anlatıyoruz.

Eğitim fakültesi nedir?

Eğitim fakültesi, okul öncesinden ortaöğretime kadar farklı kademe ve branşlarda öğretmen yetiştiren yükseköğretim birimidir. Avrupa Komisyonu'nun eğitim sistemleri bilgi ağı Eurydice'e göre Türkiye'de öğretmen yetiştirme **1982'den beri üniversiteler tarafından** yürütülüyor. Uygulanan ana model **eşzamanlı (concurrent) model**, ana kurumlar da eğitim fakülteleridir.^[1]

Eşzamanlı modelde öğrenci, lisans eğitimi boyunca hem öğreteceği alanın bilgisini hem de öğretmenlik mesleğinin bilgisini birlikte alır. Buna karşılık **ardışık (consecutive) modelde** önce bir alanda lisans tamamlanır, öğretmenlik eğitimi sonradan eklenir. Türkiye'de pedagojik formasyon uzun yıllar bu ikinci yolun karşılığı oldu.

Eğitim fakültelerinde sınıf ve okul öncesi öğretmenliğinden matematik, fen ve dil öğretmenliklerine, rehberlik ve özel eğitimden [Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği](#)'ne kadar pek çok program bulunur.

Kısa bir tarihçe

- **1982:** Öğretmen yetiştirme görevi üniversitelere devredildi.^[1]
- **1994–1998:** YÖK/Dünya Bankası hizmet öncesi öğretmen eğitimi projesi kapsamında eğitim fakülteleri yeniden yapılandırıldı. Bölümler, millî eğitimin okul yapısına uygun öğretmen yetiştirecek biçimde düzenlendi. BÖTE gibi yeni bölümler de bu süreçte açıldı.^[2]
- **2018:** YÖK 25 öğretmenlik lisans programını güncelledi. Yeni programlar 2018–2019 öğretim yılından itibaren uygulanmaya başladı.^[3] Bu güncellemeyle eski programlardaki "Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı" dersi, "Öğretim Teknolojileri" adıyla zorunlu meslek bilgisi dersleri arasına alındı.^[4]
- **2024:** 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu yayımlandı. Kanun, öğretmenlerin seçilmesini, yetiştirilmesini ve atanmasını yeniden düzenledi ve **Millî Eğitim Akademisi**'ni kurdu.^[5]
- **2025:** İlk MEB Akademi Giriş Sınavı (AGS) 13 Temmuz 2025'te ÖSYM tarafından yapıldı.^[6] Aralık 2025'te öğretmenlik esaslarına, akademi hazırlık eğitimine alınacak adaylarda pedagojik formasyon şartı aranmayacağı hükmü eklendi.^[7]

- **2026:** Millî Eğitim Akademisi'nin ilk hazırlık eğitimi 13 Nisan 2026'da başladı.^[8]

Programlar nasıl yapılandırılmış?

YÖK'ün öğretmenlik lisans programları üç ana ders grubundan oluşur:

- **Alan eğitimi:** Öğretilecek alanın bilgisi ve o alanın öğretim yöntemleri.
- **Meslek bilgisi:** Eğitim psikolojisi, öğretim ilke ve yöntemleri, ölçme ve değerlendirme, sınıf yönetimi, öğretim teknolojileri.
- **Genel kültür:** Farklı disiplinlerden ortak dersler.

Programların son yılında öğretmen adayları MEB okullarında **öğretmenlik uygulaması** yapar. Eşzamanlı modelin en güçlü yanı da budur: Kuram ve uygulama lisans boyunca birlikte ilerler.

2024 sonrası: öğretmenliğe giden yeni yol

7528 sayılı Kanun'a göre öğretmen olacak kişiler, öğretmenliğe kaynak olan en az lisans düzeyindeki bir programdan mezun olan ve Millî Eğitim Akademisi'nin hazırlık eğitiminde başarılı olan adaylar arasından seçilir.^[5] Yeni süreç özetle şöyle işler:

1. Öğretmenliğe kaynak olan bir lisans programından mezun olmak,
2. ÖSYM'nin yaptığı **MEB Akademi Giriş Sınavı'na (AGS)** girmek,^[6]
3. Millî Eğitim Akademisi'nin **hazırlık eğitimini** tamamlamak.

MEB'in açıkladığı takvime göre hazırlık eğitimi onar haftalık dönemlerden oluşuyor. Eğitim, adayın mezun olduğu programa göre dört ya da üç dönem sürebiliyor. Dersler Ankara, Erzurum, Aksaray, İstanbul, Kayseri, Gaziantep ve Sivas'taki merkezlerde yapılıyor. İlk dönemin hazırlık eğitiminin 22 Şubat 2027'de tamamlanması planlanıyor.^[8]

Aralık 2025'te bu yapıya önemli bir ekleme yapıldı. Esasların güncel metnine göre Millî Eğitim Akademisi hazırlık eğitimine alınacak adaylarda pedagojik formasyonla ilgili şartlar aranmıyor.^[7]

Tartışma: Eğitim fakülteleri hâlâ gerekli mi?

Formasyon düzenlemesi, eğitim fakültelerinin rolü üzerine yeni bir tartışma başlattı. Tartışmayı iki tarafla aktarmak gerekiyor.

Değişikliği destekleyenler, alan bilgisi güçlü mezunların öğretmenliğe erişiminin kolaylaşacağını söylüyor. Mesleki hazırlığın akademide ortak bir standartla verileceğini, bunun da öğretmen adayları arasındaki farkları azaltacağını düşünüyorlar.

Eşzamanlı modeli savunanlar ise öğretmenliğin dört yıl boyunca kuram ve okul uygulamasıyla birlikte olgunlaşan bir mesleki kimlik gerektirdiğini hatırlatıyor. Birkaç dönemlik bir hazırlık eğitiminin bunu tam olarak karşılayıp karşılayamayacağını soruyorlar.

Uluslararası araştırmalar bu tartışmaya net bir "tek model" cevabı vermiyor, ama önemli ipuçları sunuyor. Linda Darling-Hammond, öğretmen yetiştirmede güçlü sistemlere sahip Finlandiya, Singapur, Kanada (Alberta ve Ontario) ve Avustralya'yı (Victoria ve Yeni Güney Galler) inceledi. Çalışmasında bu sistemlerin öğretmen seçimi, hizmet öncesi hazırlık, mesleğe uyum (induction) ve sürekli mesleki gelişimi bir bütün olarak ele aldığını gösteriyor.^[9] Başka bir deyişle, belirleyici olan tek başına fakültenin adı değil, bu aşamaların birbirine ne kadar iyi bağlandığıdır.

Öğretmenlerin hazır bulunuşluğuna dair veriler de dikkat çekici. OECD'nin TALIS 2018 araştırmasına göre OECD ülkelerinde öğretmenlerin yalnızca %56'sı hizmet öncesi eğitimlerinde öğretimde teknoloji kullanımına dair eğitim almıştı. Bu konuda kendini iyi hazırlanmış hissedenlerin oranı ise %43'tü.^[10] Hangi model seçilirse seçilsin, hizmet öncesi eğitimin içeriği ve kalitesi belirleyici olmaya devam ediyor.

Dünyadaki tablo: öğretmen açığı ve mesleğin cazibesi

UNESCO'nun 2024 Küresel Öğretmen Raporu'na göre dünyada 2030'a kadar 44 milyon ilk ve ortaöğretim öğretmene ihtiyaç var. Bu ihtiyacın önemli bir kısmı Sahra Altı Afrika'dan kaynaklanıyor. Yüksek gelirli ülkelerde ise asıl sorun, öğretmenliğin cazibesinin azalması ve öğretmenleri meslekte tutmak.^[11] Rapor çözüm olarak öğretmenliğin iş birliğine dayalı bir meslek olarak yeniden kurgulanmasını, yaşam boyu mesleki gelişimi ve öğretmenlerin karar süreçlerine katılımını öneriyor.^[11]

Türkiye'nin durumu bu tablodan farklı. Türkiye'de öğretmen adayı sayısı, uzun süredir atama sayısının üzerinde seyrediyor. Bu nedenle tartışma "yeterli öğretmen" sorusundan çok "doğru hazırlanmış öğretmen" sorusu etrafında dönüyor.

Bu konuda ayrıntılı rehberler

Bu yazıda genel hatlarını çizdiğimiz sistemin her parçasını ayrı yazılarda ele aldık:

Konu	Yazı
Fakültelerdeki programlar ve puan türleri	Eğitim fakültesi bölümleri
Tüm programlarda ortak dersler	Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri
Son sınıftaki okul deneyimi	Öğretmenlik uygulaması
Mezuniyet sonrası sınav	AGS nedir?
Atama öncesi hazırlık dönemi	Millî Eğitim Akademisi
Formasyondaki değişiklik	Pedagojik formasyon kalktı mı?
Yasal çerçeve ve kariyer	7528 sayılı Kanun
Kalite güvencesi	Akreditasyon ve EPDAD

Aday öğrenciler için öneriler

- Mezuniyetin atama anlamına gelmediğini** bilin. AGS ve akademi sürecini baştan planlayın.
- Öğretmenlik uygulamasını ciddiye alın.** Eşzamanlı modelin en büyük avantajı, okul deneyimini lisans boyunca edinmenizdir.
- Mevzuatı takip edin.** Öğretmenlik alanları ve atama esasları son iki yılda sık değişti. Güncel metinler için MEB ve YÖK duyurularını kontrol edin.

Sonuç

Eğitim fakülteleri kırk yılı aşkın süredir Türkiye'de öğretmen yetiştirmenin merkezinde yer alıyor. 7528 sayılı Kanun, Millî Eğitim Akademisi ve formasyon düzenlemesi, bu merkezi rolün yeniden tanımlandığı bir döneme işaret ediyor. Uluslararası deneyim, iyi öğretmen yetiştirmenin tek bir kurumdan değil,

seçimden mesleki gelişime uzanan tutarlı bir sistemden geçtiğini gösteriyor. Türkiye'deki yeni sistemin bu tutarlılığı ne ölçüde sağlayacağını gelişmeleri izleyerek bu yazıda güncellemeye devam edeceğiz.

Özet

- Türkiye'de öğretmen yetiştirme 1982'den beri üniversitelerin görevidir. Ana model, alan ve öğretmenlik eğitiminin birlikte verildiği eğitim fakülteleridir.
- Fakülteler 1998'de yeniden yapılandırıldı. Öğretmenlik lisans programları 2018'de güncellendi.
- 7528 sayılı Kanun'la öğretmenliğe giriş değişti: Önce AGS, ardından Millî Eğitim Akademisi'nde hazırlık eğitimi. İlk hazırlık eğitimi 13 Nisan 2026'da başladı.
- Aralık 2025'te, akademi hazırlık eğitimine alınacak adaylarda pedagojik formasyon şartı aranmayacağı hükmü getirildi. Bu değişiklik, eğitim fakültelerinin rolü üzerine yeni bir tartışma başlattı.

Sık sorulan sorular

Eğitim fakültesi nedir?

Öğretmen yetiştiren yükseköğretim birimidir. Türkiye'de öğretmen yetiştirme 1982'den beri üniversitelerin görevidir; eğitim fakülteleri alan bilgisini ve öğretmenlik meslek bilgisini lisans boyunca birlikte verir.

Eğitim fakültesi mezunu doğrudan öğretmen olur mu?

Hayır. Mezuniyet öğretmenliğe başvurma hakkı verir. MEB'e öğretmen olarak atanmak için AGS'ye girmek, Millî Eğitim Akademisi'nin hazırlık eğitimine kabul edilmek ve bu eğitimi başarıyla tamamlamak gerekir.

AGS nedir?

MEB Akademi Giriş Sınavı'dır. ÖSYM tarafından yapılır; Millî Eğitim Akademisi hazırlık eğitimine kabul bu sınavın sonuçlarına göre yapılır. İlk AGS 13 Temmuz 2025'te yapıldı.

Millî Eğitim Akademisi nedir?

7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu ile öğretmenliğe giriş sürecine eklenen hazırlık eğitimi veren yapıdır. MEB'e öğretmen olarak atanabilmek için bu eğitimi başarıyla tamamlamak gerekir; ilk hazırlık eğitimi 13 Nisan 2026'da başladı.

Pedagojik formasyon kalktı mı?

Aralık 2025'te öğretmenlik esaslarında yapılan değişiklikle, Millî Eğitim Akademisi hazırlık eğitimine alınacak adaylarda pedagojik formasyonla ilgili şartlar aranmıyor. Ayrıntılar için MEB'in güncel esaslarını kontrol edin.

Eşzamanlı ve ardışık model ne demek?

Eşzamanlı modelde alan ve öğretmenlik eğitimi lisans boyunca birlikte verilir; eğitim fakülteleri bu modeli uygular. Ardışık modelde ise önce alan lisansı tamamlanır, öğretmenlik eğitimi sonradan alınır.

Kaynaklar

- 1 European Commission, Eurydice (2026). Türkiye: Initial Education for Teachers Working in Early Childhood and School Education.
- 2 Yükseköğretim Kurulu (2007). Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Fakülteleri (1982-2007).
- 3 Yükseköğretim Kurulu (2018). Yeni Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları Tanıtım Toplantısı.
- 4 Çetin, A. vd. (2021). 2018-2019 Öğretim Yılında Güncellenen Öğretmen Yetiştirme Lisans Programının İncelenmesi. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 52.
- 5 Millî Eğitim Bakanlığı (2024). Öğretmenlik Mesleği Kanunu Resmî Gazete'de Yayınlandı.
- 6 Millî Eğitim Bakanlığı (2025). Millî Eğitim Bakanlığı Akademi Giriş Sınavı'nın Detayları Belli Oldu.
- 7 MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (2025). Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları (Aralık 2025 güncel metni ve çizelgeleri).
- 8 Millî Eğitim Bakanlığı (2026). Millî Eğitim Akademisi Hazırlık Eğitimi Takvimi Açıklandı.
- 9 Darling-Hammond, L. (2017). Teacher Education Around the World: What Can We Learn from International Practice?. European Journal of Teacher Education, 40(3), 291-309.
- 10 OECD (2019). TALIS 2018 Results (Volume I): Teachers and School Leaders as Lifelong Learners.
- 11 UNESCO ve International Task Force on Teachers for Education 2030 (2024). Global Report on Teachers: Addressing Teacher Shortages and Transforming the Profession.

Atıf

BÖTE Editör Ekibi. (2026, 25 Eylül). Eğitim Fakültesi Nedir? Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Sistemi. *BÖTE Blog*. <https://bote.web.tr/blog/egitim-fakultesi-ve-ogretmen-yetistirme>

Bu belge hakkında. Bu PDF, bote.web.tr'deki Eğitim Fakültesi Nedir? Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Sistemi yazısının BT-016 kodlu belgesinin 1.0 sürümüdür.

Sürüm geçmişi ve değişiklikler: bote.web.tr/d/bt-016. Güncel sürümü ve bütün yazıların PDF'lerini bote.web.tr/pdf adresinde bulabilirsiniz. Elinizdeki dosyanın bizim yayımladığımız sürümle birebir aynı olup olmadığını bote.web.tr/d adresinde denetleyebilirsiniz; dosya cihazınızdan dışarı gönderilmez.

© 2026 bote.web.tr · Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

PDF merkezi

BÖTE bölümü, eğitim fakültesi ve öğretmenlik üzerine ücretsiz, kaynaklı yazılar. Bu belgenin güncel hâli ve çok daha fazlası sitede.

Blog yazıları

Eğitim teknolojileri, kuramlar ve öğretmenlik

bote.web.tr/blog

PDF merkezi

Güncel PDF'ler, sürüm geçmişi ve doğrulama

bote.web.tr/pdf

BÖTE hakkında

Bölümün tarihi, amacı ve fakültedeki yeri

bote.web.tr/about

Müfredat

Dört yıllık ders programı ve dersler

bote.web.tr/curriculum

Mezunlar ve meslek

Mezunların çalıştığı alanlar ve unvanlar

bote.web.tr/graduation

Belge doğrulama

PDF'inizin güncel ve özgün olduğunu denetleyin

bote.web.tr/d

Üniversite topluluklarını, etkinlikleri ve şirketleri tek uygulamada buluşturan ücretsiz kampüs platformu.

- **Dijital portföy**
Katıldığınız etkinlikleri ve sertifikalarını uniconnectly.com/@kullaniciadi adresinde herkese açık sergile
- **Sertifikalar**
Platformda verilen sertifikalar doğrulanmış işaretli, edu.tr e-postan onaylı
- **Topluluklar ve etkinlikler**
Üniversitelerdeki toplulukları ve takvimi tek ekranda gör, başvuru etkinliklere katıl
- **Doğrulanabilir katılım**
QR ile giriş yaptığınız etkinlikler portföyünde doğrulanmış listelenir
- **Anlık fırsatlar**
Staj, iş ve burs duyuruları akışına düşer
- **Üye kartı indirimleri**
Takip ettiğiniz toplulukların anlaşmalı işletme indirimlerinden yararlan

Ücretsiz keşfet

QR kodu okutun ya da uniconnectly.com adresine girin.

Diğer yapımlarımız

UniConnectly gibi bunlar da bizim yapımlarımız. Bu belgeyi ücretsiz sunuyoruz; yapımlarımızı keşfetmeniz ve çevrenizle paylaşmanız, bu çalışmalarını sürdürmemiz için en büyük destektir.

ahmetcelen.com.tr

Üniversite ve kamu sınavlarına ücretsiz matematik: konu anlatımları ve PDF'leri, çıkmış sorular ve sınav geri sayımları.

ahmetcelen.com.tr

Hayvanseverlerin sosyal medyası ve veteriner akıllı klinik yönetim uygulaması.

veterito.com